

Lapszemle

2010. 48. hét

Hatósági árat kap a hazai földgáz

Vlagyimir Putyin orosz miniszterelnök az uniós szabályozás megsértésének tekinti, hogy az orosz Szurgutnyeftyegaz nem gyakorolhatja tulajdonosi jogait a Molban, noha a cég 21,2 százalékos részvénycsomagjával rendelkezik. - A legnagyobb kőolajtermelő magánvállalatunk megvette a Mol ötödét. A magyar cég vezetése mindent elkövet, hogy képviselőinket kiszorítsák, ne engedjék be őket a társaság vezető testületeibe, és ez megszeg minden törvényt és szabályt - fogalmazott Putyin a német nagyvállalatok vezetőivel folytatott megbeszélése során. Putyin szavait árnyalja, hogy a magyar bíróság épp a napokban nevezte jogszerűnek, ha a Mol hatósági engedélyek híján nem jegyzi be a Szurgutnyeftyegazt. Az orosz olajcég számára alighanem a nemzetközi fórumok maradnak. Putyin szavai ugyanakkor azokat a hazai félelmeket erősítik, hogy a Kreml-közelit Szurgutnyeftyegaz irászt kér magának a Mol vezetéséből. - Sem az egyetemes szolgáltatók, sem pedig a földgázkereskedők nem háríthatják tovább a fogyasztókra a rájuk kivetett válságadót - ez az egyik legfontosabb pontja annak a törvénymódosító javaslatnak, amit Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezető-helyettese nyújtott be a parlamentnek. A változtatások mielőbbi elfogadása érdekében a javaslatot egy nap alatt tárgyalnák meg, és szavaznának is róla ugyanazon ülés alatt. Erre szerdán kerülhet sor. A beadvány fontos eleme az, hogy a hatálybalépés után az illetékes miniszter állapíthatná meg a Magyarországon kitermelt gáz értékesítési árát, legalábbis a lakossági fogyasztók által felhasznált mennyiség esetében. A javaslat szerint külön rendszerhasználati tarifákat állapítanának meg az egyetemes szolgáltatásban részt vevők számára. Az indítvány szerint ez nem sérti a megkülönböztetés-mentesség elvét. (november 27. Magyar Nemzet 11.o., Putyin élesen bírálta Magyarországot Népszabadság 11.o.)

Fogyasztóvédelmi együttműködés

A hatékonyabb fogyasztóvédelem és a tudatosabb fogyasztói magatartás erősítése érdekében együttműködési megállapodást kötött a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság és a Magyar Márkaszövetség. Az érdekvédelmi szervezet piaci információkkal látná el a hatóságot. (november 30. *Világgazdaság 3.o.*)

Megtévesztő lehet a Magyar Posta

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége szerint a Magyar Posta nem tájékoztatja kellőképpen a fogyasztókat, amikor a SzerenCSEKK nevű játékban való részvételre hívja fel őket, ez pedig megtévesztő lehet. A nyereményjátékkal a sárga csekket kitöltők a befizetett összeget nyerhetik vissza. A FEOSZ szerint a fogyasztók a kitöltendő formanyomtatványt automatikusan és ingyenesen kapják meg a befizetett csekkek után, emiatt joggal gondolhatják, hogy maga a játékban való részvétel is ingyenes. Ez azonban nincs így: a játékban a kitöltött csekkek postai feladásával lehet részt venni, amelynek ára 80 forint. Válaszában a Magyar Posta azt hangsúlyozta, hogy nem megtévesztő a cég akciója. A szervező a honlapján található hivatalos játékszabályzatában, valamint a postákon elérhető szórólapokon, plakátokon is egyértelműen felhívta a játékosok figyelmét arra, hogy a játékban csak a postai bélyeggel ellátott és olvashatóan kitöltött SzerenCSEKK-et beküldők vehetnek részt. (*Világgazdaság 8.o.*)

Minden ötödik kereskedelmi lánc bővítené hálózatát

A világ 212 nagykereskedelmi lánc közül minden ötödik bővíteni kívánja hálózatát Magyarországon, de a legnépszerűbb hely a kiskereskedelmi cégeknek továbbra is Németország, ahol 41 százalékuk nyitna újabb üzleteket - ismertette felmérése eredményét a CBRE Richard Ellis ingatlan-tanácsadó. A felmérés az európai, közel-keleti és afrikai régió negyvenegy országára terjedt ki, és azt vizsgálta, hogy a nagy kereskedelmi láncok hol bővítenék jelenlétüket jövőre. Magyarország a 13. a népszerűségi listán, a láncok huszonkét százaléka bővítené itt. (*Magyar Hírlap 12.o., Magyarország a 13. legvonzóbb piac Népszava 4.o., Ambiciózus terjeszkedési tervek Világgazdaság 8.o.*)

Középpontban a fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelem a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) tevékenységében jelentős helyen áll, az elindított ügyek kétharmadát teszi ki - mondta Juhász Miklós, GVH elnöke az Országgyűlés fogyasztóvédelmi bizottságában. A testület tegnap meghallgatta a versenyhivatal elnökének tájékoztatóját a hivatal tevékenységére vonatkozó elképzeléseiről, különös tekintettel a fogyasztóvédelemre. MTI-Eco

(Világgazdaság, 2010. december 1., szerda, 2. oldal)

Gyógyszerpiaci egyensúlyvesztés számokban

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) Versenykultúra Központjának támogatásával készített tanulmányt 2010. októberi keltezéssel a GKI-EKI Egészségkutató Intézet Kft. A patikaliberalizáció hatása a gyógyszerfogyasztókra címmel. A tanulmányt a közelmúltban tette közzé a GVH a honlapján. E szerint a gyógyszertárak 26 százaléka 2008-ban veszteségesen működött. Ez az adat visszaigazolja a VG Medicina mellékletében korábban több ízben közölt prognózisainkat és számításainkat a lakossági gyógyszerellátás gazdasági feltételrendszerének alakulásáról.

Októberben vált ismertté a kormány jelentése a gyógyszerpiac alakulásáról, mely hasonló tendenciákról számol be. Az elmúlt hetekben váltak hozzáférhetővé a KSH-nál a lakossági gyógyszerellátást folytató vállalkozások 2009. évi mérlegadatainak felhasználásával készült aggregált adatok, melyek részben megerősítik a korábbi tendenciákat, részben új összefüggésekre mutatnak rá.

A lakossági gyógyszerellátás rendszerében bekövetkezett változtatások – beleértve a patikapiac liberalizálását, a konvergenciaprogrammal összefüggő forráskivonást és a támogatáspolitikai kérdéseket is – az utóbbi években a viták keresztüzében álltak, és sokakat gazdaság-, illetve társadalompolitikai álláspont kialakítására is készítettek. Az ilyen típusú vitákban fontos, hogy az álláspontját mindenki valós adatokból kiindulva alakíthassa ki. A trendeket és a mélyebb összefüggéseket is csak így lehet feltárni. Éppen ezért közleményünkben 2009-es hivatalos adatokat teszünk közzé – tudomásunk szerint elsőként a nagy nyilvánosságban –, és arra is törekszünk, hogy ezek felhasználásával néhány alapösszefüggésre is ráirányítsuk az olvasók és a döntéshozók figyelmét.

A KSH adatai szerint 2008-ra 2171, 2009-re 2243 gyógyszertári vállalkozás nyújtott be mérlegbeszámolót. Az OEP adatai szerint 2008 negyedik negyedévében 2330, 2009 negyedik negyedévében 2424 gyógyszertár adott be OEP-elszámolást. A különbség abból adódik, hogy az OEP a vele elszámolási jogviszonyban lévő, támogatáselszámolást benyújtó gyógyszertárankénti, a KSH gyógyszertári vállalkozásonkénti adatsorral dolgozik.

Az egyéni vállalkozások száma 2006-ban (a liberalizáció előtti utolsó évben) 276, 2008-ban 244, 2009-ben 202 volt. A betéti társaságok száma 2006-ban 1648, 2008-ban 1531, 2009-ben 1446. (A 2009. év végén adóbevallást benyújtott 1446 bt. kb. 1460-1470 közforgalmú gyógyszertárat működtet.) A 2006-os piacnyitás óta létesült gyógyszertárakat döntően nem egyéni vállalkozási formában és nem bt.-s keretek között működtetik, így ezen vállalkozási formák évről évre csökkenő száma mögött egyrészt patikabezárások, másrészt a bizonytalanra váló gazdasági környezetben racionális vállalkozásvezetési döntésnek számító átalakulások (elsősorban kft.-vé) állnak.

2006-ban kft.-k és rt.-k még nem működtethettek gyógyszertárat. A KSH-adatok szerint 2008-ban a gyógyszertárakat működtető, adóbevallást benyújtott kft.-k és rt.-k (a továbbiakban együtt kft.-k) egyesített száma 396, 2009-ben 595 volt. Az 595 kft. mintegy 740-750 közforgalmú gyógyszertárat foglal magában (vannak olyan patikahálózatok, melyek egy vállalkozás keretei között több egységet működtetnek). Ezek többségét az újonnan létesültek alkotják.

A gyógyszertári vállalkozások belföldi értékesítésből származó összes árbevétele 2009-ben 9,4 százalékkal nőtt 2008-hoz képest (527,6 milliárd forintról 577,2 milliárdra). Az egy gyógyszertárra jutó árréstömeg nominális értéke 4 százalékkal csökkent.

A bt.-k együttes eredménye 2008-ban és 2009-ben is pozitív (8,2, illetve 7,9 milliárd forint), a kft.-k összevont adózott eredménye 2008-ban és 2009-ben is negatív (-2,1, illetve -1,7 milliárd forint). Míg 2006-ban a bt.-k 5,4 százaléka (89), 2008-ban 22 százaléka (337), 2009-ben 19,5 százaléka (282) volt veszteséges, a deficites kft.-k száma 2009-ben az előző évhez viszonyítva 173-ról 233-ra nőtt, tehát az összes kft. 39,2 százalékát teszik ki. Ezen kft.-k veszteségének összesített értéke meghaladja a többi kft. összesített eredményét!

A bt.-k által működtetett körülbelül 1460 gyógyszertár 373 milliárd forintos belföldi értékesítéséhez 21,5 milliárdos, a kft.-k által működtetett kb. 750 gyógyszertár esetén a 175 milliárdos belföldi értékesítéshez 13,4 milliárdos fordulónapi készletérték tartozik.

A betéti társaságok összevont fordulónapi készletértéke 2008-ról 2009-re 23,1 milliárd forintról 21,5-re, a beszállítók (nagykereskedők) felé fennálló rövid lejáratú kötelezettsége 31,6 milliárról 29-re csökkent. A szállítókkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség egy betéti társaságra jutó összege 20,6 millió forintról 20 millióra mérséklődött. Ez az érték 1 százalék körüli eltéréssel az egy gyógyszertárra jutó összeget is megadja, hiszen a betéti társaságok száma és az ebben a vállalkozási formában működtetett gyógyszertárak száma között ennyi az eltérés. A beszállítók felé a bt.-k rövid lejáratú kötelezettségének értékét és a 2009-es 373 milliárd forintos összesített fogyasztói áras forgalmat figyelembe véve a szállítóállomány 32-33 naptári nap között volt 2009. december 31-én. Ez az érték megfelel a 2006-os ágazati átlagnak.

A kft.-k szállítókkal szembeni – fordulónapon fennálló – rövid lejáratú kötelezettsége 2009-ben nagymértékben növekedett (16,72 milliárd forintról 29,2 milliárdra). A kft.-k által működtetett gyógyszertárak szállítókkal szembeni átlagos kötelezettsége 2009. december 31-én 39-40 millió forint közötti érték volt gyógyszertáranként. Ez a szállítóállomány – a kft.-k 2009. IV. negyedévi forgalmi volumenét figyelembe véve – átlagosan 58-60 napos kiegyenlítéséről tanúskodik.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a bt.-k forgalomarányosan alacsonyabb fordulónapi készlettel rendelkeznek, mint a kft.-k által működtetett gyógyszertárak, a kft.-k forgalomarányosan közel kétszeres rövid lejáratú szállítói kötelezettséggel működnek, tehát a nagykereskedők a szállítóállományon keresztül jelentős mértékben finanszírozzák a kft.-k által működtetett gyógyszertárak létesítési költségeit és működtetési veszteségeit, továbbá a patikai ágazat nagykereskedők felé történt eladósodottságának a 2008. decemberi adatokhoz képest egy év után bekövetkezett növekedését teljes egészében a 2009 végén kft. keretében működtetett gyógyszertárak okozták.

Az adatok összegzéseként megállapítható, hogy az előző évhez hasonlóan 2009-ben is legalább 600 patika működött veszteségesen, e vállalkozások aránya kb. 25 százalék.

Érdekes összefüggésekre világítanak rá a gyógyszertári vállalkozások tőkeellátottságával és kötelezettségeivel összefüggő adatok is. A mérlegfőösszeg értéke a bt.-s gyógyszertáraknál 2008-ban 96,4 milliárd forint, 2009-ben 92,1 volt. Ugyanez az érték a kft.-s gyógyszertárak esetén 33,5, illetve 59,6 milliárd.

A saját tőke értéke a bt.-k esetében 2008-ban 38 milliárd forint, 2009-ben 37,3, míg ugyanezek az adatok a kft.-knél: 3,8, illetve 7,4. Az összes forrásra vetített saját tőke aránya 2009-ben a bt.-

knél 40,5 százalék, a kft.-knél azonban csak 12. Ez egy gyógyszertárra vetítve a bt.-knél 25,6 milliárd forintot, a kft.-knél 10,5 milliárdot jelent.

A hosszú lejáratú kötelezettségek összesített értéke a bt.-knél és a kft.-knél egyaránt kb. 4 milliárd forint körül alakul. Az egy gyógyszertárra jutó rövid lejáratú kötelezettség 2009-ben a bt.-knél átlagosan 34 millió forint, a kft.-knél 62-63 millió. A rövid lejáratú kötelezettség mérlegfőösszegre vetített aránya az eladósodottság mértékét jelző egyik fontos mutató. A bt.-s gyógyszertárak 54 százalékos átlagával szemben a kft.-ben működők összevont értéke 77 százalék.

Mindezek figyelembevételével elmondható, hogy az új patikai vállalkozásokat – az összevont adatok alapján – nagyrészt külső forrásból működtetik, ahol a hosszú lejáratú kötelezettségek (beruházási, fejlesztési hitel) több mint tízszeresét teszik ki a rövid lejáratú kötelezettségek. Megkérdőjelezhető tehát az a kitétel, miszerint az új gyógyszertári vállalkozások jelentősen hozzájárulnak az ágazat feltőkésítéséhez, és komoly vagyoni erőt képviselnek. Az adatok alapján nem igazolható az a vélekedés sem, hogy közel 20 milliárd forint befektetés jött az ágazatba.

A mélyebb összefüggések feltárása és a szükséges következtetések levonása az egészségpolitika irányítóinak a feladata.

A szerzők sorrendben: egészségügyi közgazdász, közgazdász, gyógyszerész, az MGYK alelnöke
Szerző: Dr. Bodrogi József, Dr. Torma Árpád, Dr. Hankó Zoltán

(Világ gazdaság, 2010. december 1., szerda, Medicina 2. oldal)

Közlemény - Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a 09051 és JZ08005 kódú napszemüvegek magyarországi forgalmazását megtiltotta, ezért ezúton kérjük minden vevőnket, hogy aki rendelkezik még ilyen áruval, az juttassa azt hozzánk vissza. THIEN-NGA Kft. (EF002662)

(Népszabadság, 2010. december 1., szerda, 12. oldal)

Sajátosan gyors a kölcsön

A nap büntetése

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szerint a CIB Bank fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást, illetve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor a 2008. tavaszi és őszi kampány televíziós reklámjaiban és portálmatrixaiban a nyolc munkanap alatti hitelfolyósítást kiemelten hirdette ingatlanfedeztetű gyorskölcsöne folyósításakor. A pénzügyintézet ugyanis a hitelezési folyamat kezdőnapját az értékbecslés helyszíni eljárásának napjától számította, a hitelfolyósítást pedig a fogyasztó bankszámlájára "blokkolt folyósítással" azonosította. Ezen új definíciók alkalmazásával a folyamatot részelemekre bontotta és csak annak egy általa kiragadott részére vállalta a nyolc munkanap alatti ügyintézetet. A versenyhivatal azt tartotta jogsértőnek, hogy az értelmezéshez szükséges kiegészítő információkat a fogyasztók számára észlelhető módon nem jelenítették meg.

A bírság összegének meghatározásakor a GVH súlyosbító körülményként értékelte, hogy a versenyhivatal korábban már két alkalommal elmarasztalta a bankot, mert a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított. Enyhítő körülmény volt viszont, hogy a kampány során alkalmazott eszközök többségével kapcsolatban nem állapítottak meg jogsértést.

(Napi Gazdaság, 2010. december 2., csütörtök, 16. oldal)

A fogyasztók fele nem szeretne piaci árakat

Leszák Tamás

A magyarországi háztartások kétharmada ugyan továbbra is támogatja, hogy több energiaszolgáltató versenyezzen a piacon, a tisztán piaci árakat azonban 49 százalékuk elutasítja - derül ki az energiainfo.hu és Forsense felméréséből. A megkérdezettek 44 százaléka inkább támogatja, hogy az üzemanyagokhoz hasonlóan tisztán piaci alapú ára legyen a földgáznak és az áramnak. Pártpreferenciák alapján míg a Jobbik és a Fidesz szavazói inkább ellenzik a piaci árakat, addig az MSZP és az LMP táborában a támogatók aránya a nagyobb. A piaci versenyt a háztartások 69 százaléka támogatja, az így válaszolók aránya azonban egy év alatt a tizedével csökkent, és hasonló mértékben gyarapodott azoké, akik kifejezetten ellenzik a liberalizációt. A magas státusúak nagyobb mértékben támogatják a szabad piacot, az alacsony státusúak és a nők pedig inkább a piaci verseny ellenzői. A magyar lakosság véleménye az európai átlaghoz közeli, de valamivel a kelet-európai átlagérték alatt marad - Európa keleti felében ugyanis a nyugati országokénál magasabb a versenyt előnyben részesítők aránya. Az áram és a gáz árának tisztán piaci alapon történő alakulását a verseny általános támogatása ellenére a lakosság relatív többsége nem támogatja - a kérdésben megosztott a társadalom, a megkérdezettek 49 százaléka inkább nem, 44 százaléka pedig inkább támogatja a piaci árképzést. A teljes mértékben ellenzők tábora így is valamivel nagyobb (23 százalék), mint a teljes mértékben támogatóké (17 százalék).

(Napi Gazdaság, 2010. december 2., csütörtök, 5. oldal)

Visszaüthet később a protekcionizmus

Az angliai központú Tesco több mint 12 milliárd forintot kénytelen „lepengetni” az államkasszába, a CBA kötelezettsége pedig mindössze 300 millió forint. Olyan vélemények is napvilágot láttak, hogy a legnagyobb hazai tulajdonú élelmiszer-kiskereskedelmi lánc éppen ennek a kedvező adózásnak köszönhetően terjeszkedhet rohamléptekben. Sokan úgy vélik a kereskedelmi szakmában, hogy ez ajándékcsomag, nemzeti színű szalaggal átkötve, azért a támogatásért, amelyet a CBA tulajdonosai nyújtottak a Fidesz választási kampányához.

Milliárdokat fizetnek „válságadóként” a multik, százmilliókat a magyar üzletláncok, miközben némelyikük forgalma, például a CBA-é, a második legnagyobb a hazai piacon. Szakemberek szerint a protekcionizmus rövid távon segítheti a magyar cégeket, de hosszabb távon visszaüthet rájuk.

Elenyésző „válságadót” fizetnek a magyar tulajdonú kiskereskedelmi láncok a multikhoz képest, miközben például a CBA - a Tesco mögött - a második legnagyobb forgalmat tudhatja a magáénak. Az angliai központú Tesco több mint 12 milliárd forintot kénytelen „lepengetni” az államkasszába, a CBA kötelezettsége pedig mindössze 300 millió forint. Olyan vélemények is napvilágot láttak, hogy a legnagyobb hazai tulajdonú élelmiszer-kiskereskedelmi lánc éppen ennek a kedvező adózásnak köszönhetően terjeszkedhet rohamléptekben. Sokan úgy vélik a kereskedelmi szakmában, hogy ez egyfajta ajándékcsomag nemzeti színű szalaggal átkötve azért a támogatásért, amelyet a CBA tulajdonosai nyújtottak a Fidesz választási kampányához.

A CBA nem volt benne a válságadó elveinek a kidolgozásában, hiszen az nagyon gyorsan történt, de az tény, hogy a hazai vállalkozások versenyhátrányán csökkentett ez az intézkedés - vélekedett Fodor Attila, a CBA szóvivője. A Fidesz kampánya során is jelezte, hogy helyzetbe kívánja hozni a hazai kis- és közepes vállalkozásokat (kkv) - emlékeztetett a szóvivő. Szerinte az elmúlt időszakban a nagy tőkeerejű cégek jutottak a támogatáshoz, adókedvezményekhez, így a

CBA-nak nem sok babér termett. A mostanában átadott üzletekről, illetve a további boltnyitásról már a válságadó bejelentése előtt született döntés, hiszen ilyen rövid idő alatt ekkora horderejű döntéseket nem lehet hozni, a válságadónak tehát ehhez nincs köze - állította Fodor. A szóvivő hozzátette: a Tesco és a CBA adóterhei között valóban óriási a különbség, csakhogy ennek az az oka, hogy a magyar cég franchise rendszerben épült fel, vagyis az üzletek döntő többsége anyagilag és más tekintetben is független. Az üzletek nyitását és üzemeltetését is a tulajdonosoknak kell megoldania, míg a multiknál a bevétel központilag keletkezik, és ebből fedezhetik a fejlesztéseket és a bővítéseket.

A Tescónak felül kell vizsgálnia a jövőbeli terveket, hiszen a különadó kivetésének következtében valószínűleg csökkennek a beruházások, mérséklődik az áruháznyitások száma és a munkahelyteremtés lehetősége is - jegyezte meg Iglódi-Csató Judit, a Tesco kommunikációs igazgatója. - Megértjük, és elfogadjuk, hogy a kormány nehéz döntések előtt áll, ugyanakkor aggodalmunkat fejezzük ki az új adó bevezetése miatt - tette hozzá az igazgató.

A CBA sok kkv-t tömörít, amelyeknek önállóan kell helytállniuk a piacon. A cég csak a franchise-rendszer átadásában és a kedvező árubeszerzési lehetőségekben segít a tagvállalkozásoknak - jegyezte meg Fodor Attila. A szóvivő elmondta: 3300 vállalkozásuk adta a tavalyi 547,5 milliárd forintos árbevételüket, amellyel valóban a második helyen állnak a hazai élelmiszer-kiskereskedelmi piacon. Szerintem az lett volna igazságtalan, ha az egész CBA-rendszer forgalmát alapul véve, azt a tagvállalkozásokra bontva vetik ki a válságadót - közölte a szóvivő. A múlt évben 200, elsősorban kis forgalmú CBA-üzlet húzta le a redőnyt. A kft. tulajdonában öt diszkontüzlet is van, az ötödiket a héten adták át.

Ilyen adónemek bevezetése, mint a különadó, ráadásul rövid határidővel és mindenféle egyeztetés nélkül, komolyan fenyegeti a jó célok elérését. Az a piaci bizonytalanság, amit az efféle lépések okoznak, hátrányos az ország megítélése szempontjából - tette hozzá Iglódi-Csató, a Tesco kommunikációs igazgatója az előzőleg elhangzottakhoz. A különadó nagy valószínűséggel befolyásolni fogja a vállalat működését. Jelenleg ennek a hatásnak a vizsgálata folyik. Bár a meglévő munkahelyeket és a cég működését ez nem veszélyezteti, az adó befizetésének év végi ütemezése aggodalomra adhat okot. Vannak jogi aggályaink is az új törvénnyel kapcsolatban annak diszkriminatív volta és visszamenőleges hatálya miatt, ezért folyamatosan konzultálunk a kérdésről hazai és külföldi jogi szakértőkkel - jegyezte meg a kommunikációs igazgató.

A kormány gazdaságpolitikájának egyik kimondott célja, hogy a magyar vállalatokat erősítse a külföldiekkel szemben: ez a kiskereskedelmi láncokra kivetett extraadó esetében érhető a leginkább tetten, mivel itt az eltérő működési forma - a COOP, a CBA és a Reál szövetkezeti rendszerben működik - miatt a magyar hátterű láncok alig fizetnek válságadót, miközben forgalmuk alapján a legnagyobbak között találhatók - sorolta Gimes Gergely elemző a Political Capitaltól. Mindez középtávon jelentős versenyelőnyt jelent számukra a külföldi cégekkel szemben, de éppen ezért utóbbiak várhatóan nem áremeléssel reagálnak majd a válságadóra, hanem sokkal inkább a beruházásaikat fogják vissza, vagy elbocsátások útján csökkentik költségeiket. Azt ma még nehéz megmondani, hogy középtávon milyen piaci hatásai lehetnek a tartósan megmaradó válságadónak: a külföldi láncok igen erős pozíciókkal rendelkeznek már a magyar piacon, így a kivonulás rövid távon nem valószínű, de relatív pozíciójuk romolhat. A fogyasztó azonban a legtöbb esetben nem politikai alapon megy vásárolni, azaz a közeljövőben is elsősorban az ár és a minőség lesz a döntő tényező. Fontos azonban azt látni, hogy egy gazdaságpolitika soha nem lehet versenysemleges, minden kormányzati lépés átrajzolja a piaci viszonyokat: Magyarországon az elmúlt húsz évben elsősorban a külföldi tőke beáramlásán keresztül akarták fellendíteni a gazdaságot, a Fidesz most ezen változtatni akar. A válság kezdete óta a legtöbb európai országban valóban felerősödtek a protekcionista tendenciák, azonban Magyarország nem hasonlítható Németországhoz vagy Franciaországhoz, hiszen kicsi és nyitott gazdaságként a külföldi tőkétől elszakadva nem tudunk működni, így a túlzott protekcionizmusnak káros következményei is lehetnek - figyelmeztetett Gimes Gergely.

A kkv-k kivételezésével egyetértek, de ha már valaki az amúgy 2009-ben 33 milliárd forintos veszteséget elkönyvelő kiskereskedelmi ágazatot egyáltalán meg akarta adóztatni, azt aránytalanul nagy mértékben tette a 30 milliárd forinttal - foglalta össze Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára.

Szerinte nem a nyereséget vonja el a válságadó, hanem a veszteségeket növeli, és az adókiivetés mértéke is aránytalan. Más szakemberek is úgy vélik: a válságadó visszavetheti a hazánkban megtelepedett multik befektetési kedvét, és a fejlesztésre szánt tőkéjüket a környező országokban használhatják fel. A jelenleg több tízezer munkavállaló egy részének is bizonytalanná válhat a munkahelye.

(Népszava, 2010. december 2., szerda, 1+4. oldal)

Újabb együttműködési megállapodás az NFH-nál

Együttműködési megállapodást írt alá a napokban a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósággal a Magyar Márkaszövetség. A hatóság a hatékonyabb végrehajtás és a jobb szabályozási környezet kialakítása miatt igyekszik bevonni a hazai vállalkozásokat a fogyasztóvédelmi feladatokba. A Márkaszövetség pedig elsősorban több lehetőséget remél az érdekérvényesítésben a megállapodástól. December 23-áig tart az NFH országos karácsonyi ellenőrzés-sorozata, amelyben kiemelt figyelmet kapnak az áruházláncok akciói, az árfeltüntetések, illetve a szezonális termékek minősége. A piacfelügyeleti tevékenység során a szervezet a veszélyes árukat tervezi kiszűrni. A NFH - nem szakítva a hagyományokkal - a jövőben minden komolyabb vizsgálati időszak előtt nyilvánosságra hozza az ellenőrzött területeket és behatárolja, milyen termékkörökre kíván hangsúlyt fektetni. A cél, hogy a kiskereskedelemben elősegítsék a jogkövető magatartást. (december 3. *Napi Gazdaság 11.o.*)

Megtévesztő lehet a SzerenCSEKK?

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége szerint a Magyar Posta nem tájékoztatja kellőképpen a fogyasztókat, amikor a SzerenCSEKK nevű játékban való részvételre hívja fel őket, ez pedig megtévesztő lehet. A szövetség közleménye szerint a Magyar Posta SzerenCSEKK nevű nyereményjátékával azt ígéri a sárga csekkek kitöltői számára, hogy a befizetett összeget visszanyerhetik mindennap. A fogyasztók a kitöltendő formanyomtatványt automatikusan és ingyenesen kapják meg a befizetett utalványok után, emiatt joggal azt gondolhatják, hogy maga a játékban való részvétel is ingyenes. Bármennyire is ingyenesnek látszik, mégsem az, ugyanis a játékban a kitöltött szerencsecsekkel feladásával lehet részt venni, ez viszont magával vonja az ehhez szükséges bélyeg megvásárlását. Mindez azt jelenti, hogy minden feladott szerencsecsekkért - hiába hirdetik a játékot díjmentesnek - valójában 80 forintos költséget kell fizetni - áll a FEOSZ közleményében. A fogyasztóvédők szerint emellett ha valaki olyan szerencsés, hogy visszanyerhetné az adott összeget, a pénzhez csak bizonyos feltételekkel juthat hozzá. A játékszabályzat ugyanis egyértelműen kimondja, hogy csak úgynevezett Posta Kártyán kapható meg a nyeremény. Ha pedig ilyen nincs, akkor a sorsolást követő 30 napon belül postai folyószámlát kell nyitni, és ezzel egy időben Posta Kártyát kell igényelni. A Magyar Posta közleményben reagált a FEOSZ állításaira, ebben hangsúlyozzák, hogy a szerencsejátékok szervezéséről szóló törvényben előírtak teljes körű betartása mellett hirdették meg az ajándéksorsolásos akciót. (*Világ Gazdaság 19.o.*)

Multikat céloz meg a Jobbik javaslata

A Jobbik most benyújtott törvényjavaslata megtiltaná, vagy legalábbis szigorúan korlátozná az üzletekben a vasárnapi munkavégzést. A vita megosztja az embereket. A lázadók mindig falakba ütköztek, és nem tudták jogszabályba önteni akarataikat. A vásárlók nagy része ragaszkodik a vasárnapi nyitva tartáshoz, nem beszélve a kereskedelmi dolgozók jelentős hányadáról, akik számára az egész heti nyitva tartás állásuk biztonságát jelenti. Sáling József, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének elnöke örömmel fogadja a javaslatot, szerinte a kereskedelmi

dolgozók nagy része támogatja azt. Elegendőnek tartanák, hogy vasárnap csak néhány bolt legyen nyitva. Azokban a boltokban, ahol kevesen dolgoznak, csak úgy tudják megoldani a vasárnapi nyitva tartást, hogy nem tartják be a Munka törvénykönyvét, nem tudják kiadni a szabadságokat. A Spar, a Coop és a CBA egyértelműen támogatja a vasárnapi zárva tartást, mondta a szakszervezeti vezető. Megjegyezte, csatlakoznak az európai szakszervezetek által kezdeményezett aláírásgyűjtő akcióhoz, amely szintén az üzletek vasárnapi zárva tartását szorgalmazza. A GfK Hungária 2008-as felmérése szerint a napi cikkek forgalmának 40 százaléka pénteken és szombaton bonyolódik. A hipermarketek forgalmának több mint tizede a hét utolsó napján zajlik, a tradicionális kereskedelmi hálózatban és például a drogériákban csak a három százalékot közelíti. A Tesco tájékoztatása szerint országos szinten a heti forgalom 12,5 százalékát vasárnap bonyolítja le az áruházlánc. A dolgozóknak a rugalmas munkaidő miatt sok esetben előnyös a nyitva tartás. A Tesco azok számára is lehetőséget kíván nyújtani, akik csak vasárnap érnek rá vásárolni. A vasárnapi zárva tartás akár 10-15 százalékos leépítésekhez is vezethet a szektorban. Ha a kis alapterületű üzletek mentességet kapnának a kötelező szabad vasárnap alól, az a Tesco szerint diszkriminatív lépés lenne. *(Népszava 11.o.)*